

LEERORKEST NEDERLAND

2023

Jaarverslag

Omdat muziek voor iedereen is

Inhoudsopgave

- 2 Voorwoord
- 4 Inleiding
- 5 Verslag van de landelijke activiteiten
- 6 Verslag van de activiteiten in Amsterdam
- 12 Sociaal pedagogische aanpak Leerorkest
- 16 PR & publiciteit
- 18 2023 in een oogopslag!
- 20 De organisatie
- 21 Inkomsten & fondsenwerving
- 22 Verslag Raad van Toezicht
- 24 Financiën
- 26 Bijlage: Overzicht concerten & evenementen
- 30 Vooruitblik
- 31 Comité van Aanbeveling

Er is geen mooier en dankbaarder werk voor mij als directeur-bestuurder van de stichtingen Muziekcentrum Zuidoost, Leerorkest Nederland en het Instrumentendepot dan in deze periode, wanneer warmte van de feestdagen is afgekoeld en de lente in aantocht is, terugkijken naar alles wat wij samen met het personeel, de vrijwilligers, donateurs en financiers in het afgelopen jaar hebben bereikt. Ik heb al 22 jaar het privilege om aan het begin van het jaar de balans van eindeloze lijsten van prachtige activiteiten en evenementen en ondernomen initiatieven van afgelopen jaar op te mogen maken.

Al enkele jaren schrijf ik een gemeenschappelijk voor- en nawoord voor de verschillende jaarverslagen van de hierboven genoemde organisaties. Dat doe ik bewust en met de overtuiging dat wij alleen samen alles kunnen bereiken wat u in deze verslagen leest. Deze stichtingen hebben weliswaar verschillende verantwoordelijkheden, maar delen dezelfde missie en zijn complementair aan elkaar als leden van hetzelfde lichaam.

Keer op keer word ik verrast wat de kracht van samenwerken tot stand kan brengen. Wij hebben samen één droom: de levens van kinderen mooier en gelukkiger maken door samen muziek te maken.

Wij leven in een moeilijke tijd, waarin polarisatie, oorlogen en onzekerheid dreigen de overhand te krijgen. Met dit verslag hoop ik u mee te nemen in een wereld van gepassioneerde en strijdbare mensen en waar geen enkele moeite wordt gespaard om de kinderen en hun omgeving waarvoor wij ons inzetten hoop en liefde te laten ervaren.

Verder kunt u lezen over de door Muziekcentrum Zuidoost (MZO) ontwikkelde leerlijn MuziekMozaïek, waarmee onze muziekdocenten langs de scholen gaan en duizenden kinderen inspireren. Met dit digitaal vormgegeven lesmateriaal kan de eigen leerkracht op school continuïteit bieden aan het leerproces: liedjes, muziekspelletjes en luisteroefeningen die de vakdocent MZO klaarzet, kunnen worden herhaald en herbeleefd.

Het symfonieorkest als muziekeducatiemethode voor een brede en sociale ontwikkeling

Het revolutionaire Leerorkestconcept werd ontwikkeld in 2005, in nauwe samenwerking met basisscholen in de Bijlmer. De basis van ons muziekeducatieprogramma is het symfonieorkest. Deze vorm van samenspielen geeft zo veel mogelijk kinderen de kans om mee te doen. Bovendien heeft iedereen in een orkest een eigen rol, moet je goed samenwerken en naar elkaar luisteren. Op onversterkte akoestische instrumenten maken de kinderen zelf het geluid en ervaren ze direct het effect van blazen, strijken of tokkelen.

Met het orkest spelen ze diverse muziekstijlen, uit alle windstreken, kinderliedjes, pop-, game- en filmmuziek, en ook klassieke stukken. De leerlingen werken steeds toe naar een groot concert, onder leiding van een dirigent.

2023

Van het **Voortraject Leerorkest** is gretig gebruik gemaakt, net als talloze **brede schoolactiviteiten** en programma's in het **voortgezet onderwijs**, waarvan de **Pilot Voortgezet Speciaal Onderwijs** op het Orioncollege Drostenburg de nieuwste telg is. Ook het succes van onze Wijktalectorkesten, de **Popstudio**, in samenwerking met het Conservatorium van Amsterdam, de alsmaar groeiende **Summer Music School** en vele andere juweeltjes.

Leerorkest Nederland heeft opnieuw een prachtig jaar beleefd. Afgelopen jaar is het werken aan inclusie en diversiteit expliciet verankerd in de organisatie. Dit heeft onder andere geleid tot transparantie in repertoirekeuze en het curriculum. Kritische zelfreflectie op de organisatie is de standaard geworden, waarbij een frisse blik van buiten zeer welkom is. Er is veel geïnvesteerd in de vormgeving van een stevig **Sociaalpedagogisch** beleid voor de **Leerorkest Academie**. Verschillende muziekdocenten hebben hiervoor trainingen en workshops georganiseerd waarmee onze docenten zich verder kunnen ontwikkelen. Muziekdocenten en educatiemedewerkers uit het hele koninkrijk hebben hieraan meegedaan.

Er zijn talloze evenementen en concerten geweest waar onze kinderen konden stralen en werken aan hun zelfvertrouwen. Voorbeelden zijn deelname aan **50 for the future** (Strijkkwartet Biënnale), **Boy Edgar juniorprijs**, **Koepelfestival** (NedPhO), **Uitreiking Edisons**, met als hoogtepunt ons **landelijke Symposium met het thema 'samenspelen, samenleven'** in de Kleine Zaal van Het Concertgebouw. Het symposium stond in het teken van de positieve impact van muziekeducatie op de brede ontwikkeling en het welzijn van kinderen. Koningin Máxima opende dit symposium in aanwezigheid van demissionair minister Franc Weerwind en bevlogen sprekers als Erik Scherder, Geert-Jan Stams, Marjolein Moorman, Ron Meyer, Peggy Brandon en Marcel van Herpen en mezzosopraan en ambassadeur van Leerorkest Nederland, Tania Kross.

Met onmisbare steun van het ministerie van Justitie en Veiligheid, is Leerorkest Nederland naast de Leerorkesten op Aruba, Bonaire, Curaçao sinds dit jaar ook op *Saba* en *St. Eustatius* vertegenwoordigd. Ook Leerorkesten in Rotterdam-Zuid en Heerlen-Noord worden mede mogelijk gemaakt door deze steun en ze worden daarnaast ook ondersteund door respectievelijk Stichting de Verre Bergen en het Nationaal Programma Heerlen-Noord.

De medewerkers en vrijwilligers van het **Instrumentendepot van het Leerorkest**, de minst zichtbare maar zeker niet de minst belangrijke van de drie stichtingen, waren ook in 2023 onvermoeibaar. Met veel inzet en toewijding hebben ze duizenden instrumenten klaargemaakt en uitgedeeld aan kinderen die anders geen toegang zouden hebben tot instrumentale muziekeducatie. In hun verslag kunt u lezen hoe ze dat voor elkaar hebben gekregen, net als hoe zij **300 harpen** hebben geassembleerd voor onze kinderen. Voor de stichtingen MZO, Leerorkest en Instrumentendepot tezamen werkten 57 vrijwilligers.

Er is veel gebeurd, en dat geeft ons een groot gevoel van dankbaarheid en veel hoop voor de toekomst. Dit alles kon alleen worden bereikt met de steun van onze vele partners uit het cultureel en sociaal domein, en vrijwilligers, medewerkers, donateurs en financiers.

Namens alle Kinderen van MZO en LO, Bedankt!
Ik wens u net zoveel veel leesplezier en inspiratie als ik zelf heb ervaren.

Marco de Souza
directeur-bestuurder
Stichting Leerorkest Nederland
Stichting Instrumentendepot Leerorkest
Stichting Muziekcentrum Zuidoost

INLEIDING

Missie en visie

Het Leerorkest staat voor een ambitieus muziekeducatieprogramma met een sociaalmaatschappelijk karakter. Muziek maken verrijkt, daarom vinden wij dat ieder kind recht heeft op muziekonderwijs. Voor het bevorderen van kansengelijkheid en inclusie richt het Leerorkest zich op kinderen in een achterstandspositie. Het Leerorkest is daarom vooral actief in lage inkomenswijken, waarbij we intensief samenwerken met scholen en andere sociale en culturele partners.

In het Leerorkest maken kinderen deel uit van een muzikaal avontuur waarin een kind in de volle breedte kan groeien. De positieve en stimulerende omgeving helpt het kind zich te ontwikkelen tot wereldburger van de toekomst. Kortom, het Leerorkest is een muzikaal en sociaal programma dat als doel heeft kinderen sterker en gelukkiger te maken.

Amsterdam

Vanuit de stichting organiseren wij alle Leerorkesten in Amsterdam. We zijn actief in de stadsdelen Noord, Oost, Nieuw-West en Zuidoost. We bieden basisscholen een doorgaande Leerorkest-leerlijn, op school onder schooltijd, van groep 3 tot en met groep 8. Naschools is er het Wijk talentorkest, voor verdere verdieping en verbinding. Onze programma's zijn laagdrempelig én hoogwaardig. Wij investeren doorlopend in de kwaliteit van de muziekeducatie. De lessen in Amsterdam worden verzorgd door circa 100 professionele musici. We werken samen met vele culturele en sociale partners in de hoofdstad.

Landelijke rol

Wij zijn ervan overtuigd dat veel meer kansarme kinderen in Nederland toegang verdienen tot instrumentaal muziekonderwijs en daarmee tot de kansen voor persoonlijke groei en verrijking die het leren bespelen van een muziekinstrument hen biedt.

Vanuit Amsterdam vervullen we daarom een aanjaag- en voorbeeldfunctie voor nieuwe Leerorkesten en soortgelijke muziekeducatieprogramma's in heel Nederland. We helpen nieuw opgerichte Leerorkesten in heel Nederland en in **Caribisch Nederland** met expertise en muziekinstrumenten.

Hiervoor worden afzonderlijk fondsen geworven. Onze zusterstichting, het Instrumentendepot, zamelt muziekinstrumenten in, knapt ze op en leent ze uit voor muziekeducatie aan kinderen in alle Leerorkesten in het land.

Als Leerorkest Nederland spelen wij ook een belangrijke rol in de **nationale lobby voor instrumentaal muziekonderwijs en publiekscampagnes**.

VERSLAG VAN DE LANDELIJKE ACTIVITEITEN

2023 kende weer volop momenten en evenementen die zijn ingezet om het Leerorkest te profileren en de aandacht te vestigen op muziekeducatie.

De dienstverlening van Leerorkest Nederland is gebaseerd op vier pijlers (Social Impact; Organisatie en Funding; Academie; Instrumenten en Materialen). Voor live ondersteuning en coaching is veel materiaal digitaal beschikbaar, onder meer via het door ons ontwikkelde en beheerde platform [orkestindeklas.nl](https://www.orkestindeklas.nl). Daarin staat allerlei lesmateriaal, partituren en andere informatie die van pas komen voor leerorkesten. De vernieuwde site staat sinds begin 2024 online. Op dit moment staat er voornamelijk materiaal op van het Leerorkest in Amsterdam. Doel is om ook materiaal van zusterinitiatieven op [orkestindeklas.nl](https://www.orkestindeklas.nl) te delen.

Leerorkest Academie

De **Leerorkest Academie**, een van de pijlers van Leerorkest Nederland, biedt muziekdocenten trainingen en workshops aan waarmee zij zich verder kunnen ontwikkelen in hun sociaalpedagogische aanpak als Leerorkest-docent. Muziekdocenten en educatiemedewerkers uit het hele land kunnen hier gratis aan deelnemen.

VERSLAG VAN DE ACTIVITEITEN IN AMSTERDAM

In totaal kregen 4.113 leerlingen les via het Leerorkest, waarvan 448 via de naschoolse Wijk talentorkesten.

Het Leerorkest op school biedt kinderen instrumentaal muziekonderwijs in een curriculum van groep 3 tot en met groep 8. Na een voortraject met veel zingen, spelen, instrumentenleer en algemene muzikale vorming, kiezen kinderen in groep 5 voor een symfonisch instrument waar zij tot en met groep 8 in groepjes les op krijgen.

Een team van professionele muziekdocenten verzorgt wekelijks de lessen op school. De kinderen zitten vanaf het begin van hun instrumentaal muziekonderwijs in een orkest, met repetities en uitvoeringen onder leiding van een dirigent. De kinderen leren niet alleen op het instrument spelen. Binnen het curriculum is veel aandacht voor sociaalpedagogische doelen, zoals samenwerken, luisteren naar elkaar, jezelf uitdrukken en zelfstandigheid. Ook vergroten de kinderen hun creatief vermogen en wordt hun horizon verbreed. Zo worden hun kansen op participeren in de maatschappij vergroot.

Op vrijwel alle scholen bestaat het Leerorkest vanaf groep 5 uit 22 lessen, repetities en uitvoeringen. In 2023 hadden negen scholen daarbij ook nog 10 weken zangles van onze samenwerkingspartner Nieuw Vocaal Amsterdam, zodat er vrijwel het hele jaar muziekles op school is.

Nieuwe School in 2023

In september is Rozemarn als nieuwe school gestart met het Leerorkest in de groepen 5 tot en met 7. De wens voor een Leerorkest bestond al lang bij de school. De lessen en repetities vinden plaats op het Muziekcentrum Zuidoost, wat op loopafstand ligt. De klassikale theorielessen en concerten voor ouders en andere groepen vinden wel plaats op de school.

Uitbreiding zanglessen Nieuw Vocaal Amsterdam

Zingen is de basis voor instrumentaal muziekonderwijs. Nieuw Vocaal Amsterdam verzorgde op 9 Leerorkestscholen 10 weken lang voor alle leerlingen van groep 5-8 zangles als onderdeel van het curriculum Leerorkest. Daarnaast gaven zij trainingen aan Leerorkestdocenten om zingen meer te integreren in de instrumentale lessen.

Voortgezet Onderwijs

In het Voortgezet Onderwijs vindt op het ir. Lely Lyceum het Leerorkest in de vorm van **Kieskunstig** plaats. In projecten van 10 weken krijgen de leerlingen les op een instrument en geven ze als orkest een uitvoering.

Pilot Voortgezet Speciaal Onderwijs

Vanaf september is met een subsidie van Fonds voor Cultuurparticipatie gestart met een pilot Leerorkest op Drostenburg College, een Voortgezet Speciaal Onderwijs-schou voor langdurig zieke leerlingen, leerlingen met lichamelijke beperkingen, internaliserende gedragsproblematiek en meervoudige beperkingen. Een muziekdocent, die ook in opleiding is voor muziektherapeut verzorgt wekelijks muziekles en waar mogelijk instrumentaal muziekles aan groepen van 10-13 leerlingen. Het doel is dat kinderen ontdekken wat hun mogelijkheden zijn op muziekgebied, samen muziek maken en zichzelf uitdrukken in muziek. Gaandeweg leren we veel in deze pilot wat naar verwachting zal leiden tot een overdraagbaar format Leerorkest voor deze doelgroep aan het einde van schooljaar 2023-2024.

Activiteiten Leerorkest in Amsterdam in 2023:

- Voortraject Leerorkest groep 3 en 4
- Leerorkest en zangles NVA groep 5-8
- Leerorkest VO onderbouw
- Wijktaentorkest, naschools 8-12 jaar
- Popstudio Zuidoost, naschools 11-15 jaar
- Leerkoor, naschools 8-12 jaar

In totaal kregen 4.113 leerlingen les via het Leerorkest, waarvan 448 via de naschoolse Wijktaentorkesten

Bereik Leerorkesten Amsterdam 2023

In deze tabel staan zowel het aantal scholen en orkesten als de aantallen leerlingen die meedoen aan de Leerorkesten in Amsterdam in 2023.

	Voortraject	Leerorkest (groep 5 t/m 8)					Aantal Orkesten binnen-schols	Aantal Groepen	Natraject		Voortgezet onderwijs Aantal leerlingen
	Groep 3-4	Aantal leerlingen							Aantal leerlingen naschols	Aantal orkesten naschols	
Zuidoost 1											
Wereldwijs	97	60	60	45	106	4	10				
Samenspel	150	74	76	66	138	4	12				
KLO (i.s.m. MZO)								70	1		
Zuidoost 2											
Bijlmerhorst	42	23	21	19	26	4	4				
Polstok	56	33	28	40	50	4	8				
WTE								41	1		
Zuidoost 3											
Crescendo	51	17	31	28	54	4	4				
Blauwe Lijn	133	40	37	37	44	4	8				
Onze Wereld	71	22	23	17	28	4	4				
Zuidoost 4											
Holendrechtschool	43	27	24	19	38	4	4				
Mobiel	35	21	20	22	54	4	4				
Achtsprong	0	26	37	38	68	4	7				
Rozemarn	88	42	25	23	0	3	5				
WTB** (i.s.m. MZO)								48	1		
Zuidoost 5 (VO)											
Ir. Lely (i.s.m. MZO)								30	1		60
Orioncollege Drostenburg											48
Gen-Z Band (i.s.m. MZO)											1
Popstudio (ism MZO)											1
Leerkoor Zuidoost								15	2		
Leerkoor Indische Buurt								11	1		
Noord											
IKC NoordRijk		62	53	52	115	4	10				
Botteloef		14	22	20	52	4	4				
WTN								48	1		
Nieuw West											
Louis Bouwmeester		23	21	23	43	4	5				
WTNW								29	1		
Oost											
Indische Buurtschool	65	35	49	28	70	4	7				
De Kraal		0	44	55	107	3	7				
WTI								69	1		
Ouderkoor WTI								11	1		
IJ											
Laterna Magica		34	24	20	23	4	5				
SQBA (VO)								8			
Summer Music School								68			
Totaal	831	553	605	552	1.016	54	108	448	13	108	

Financiering Leerorkest m.u.v.: Voortraject Groep 3-4: MZO; behalve in Oost, daar combi MZO/Leerorkest. VO: MZO.

* Peildatum 1 oktober 2023 + afzwaaiersgroep groep 8 2022-2023

** WTB is niet aan scholencluster verbonden

2023 in cijfers

3.557

leerlingen
groep 3 t/m 8

4.113

leerlingen
totaal

2.726

leerlingen
groep 5 t/m 8

67

orkesten

448

leerlingen
naschools

17

basisscholen

108

leerlingen
voortgezet
onderwijs

11.067

lesuren Leerorkest
(docenten, dirigenten
& assistenten)

Naschools

Het Wijk talentorkest is een Leerorkest na schooltijd. Iedereen vanaf 8 jaar is welkom in het Wijk talentorkest. De Wijk talentorkesten repeteren doorgaans op Leerorkestscholen, de school van de kinderen, zodat doorstroming van binnen naar buitenschoolse muziek-educatie laagdrempelig is. In 2023 waren er 8* Wijk talentorkesten waarbij de Gen-Z Band op Openbare Scholengemeenschap Bijlmer vanaf september overgegaan is in **Popstudio Zuidoost** op Muziekcentrum Zuidoost.

Kinderen van de Wijk talentorkesten krijgen gedurende 35 weken per jaar wekelijks les op hun instrument in groepjes en spelen direct in een orkest met theorielessen, repetities en concerten onder leiding van een dirigent. Het orkest, samenspelen, is de kern bij het Leerorkest: op elk niveau kan je spelen in het orkest; er is geen jarenlange training voor nodig. Het orkest is de veilige, rijke leeromgeving van de kinderen waar banden worden gesmeed met het instrument en andere orkestleden. Het zijn ervaringen voor het leven, die je ieder kind gunt.

Het wijk talentorkest is een verdieping op de binnenschoolse Leerorkesten. Naast de wekelijkse orkestrepetities en lessen zijn er speciale projecten in samenwerking met onze culturele partners om kinderen meer kansen te geven zich verder te bekwamen op hun instrument en hun wereld te vergroten. Zo formeerden we in het voorjaar 6 en in het najaar 10 strijkkwartetten voor een traject met de Strijkkwartet Biënnale, waren er workshops en educatieve filmpjes in samenwerking met het Jazz Orchestra van het Concertgebouw, kunnen kinderen in één van de Leerkoren zingen, verzorgd door docenten vanuit Nieuw Vocaal Amsterdam en konden Leerorkestkinderen participeren in de compositie wedstrijd van het Nederlands Blazersensemble.

Evenementen en concerten wijk talentorkesten uitgelicht

Voor een volledig overzicht van alle concerten en evenementen van zowel Leerorkesten binnenschools als Wijk talentorkesten, zie verderop in het verslag.

50 for the future Strijkkwartet Biënnale: studiedagen en uitvoering

6 strijkkwartetten uit de wijk talentorkesten van Amsterdam repeteerden wekelijks met hun docent in eigen omgeving aan eigen stukken en een gezamenlijk stuk. 2 studiedagen met het Animatokwartet waren zeer inspirerend en de uitvoering tijdens het *50 for the future* festival op 6 mei in het Muziekgebouw aan het IJ was een groot succes. Veel trotse ouders genoten van hun kinderen op het podium.

Wijk talentorkesten in Amsterdam in 2023

Amsterdam-Zuidoost

- Klein Leerorkest: A (gevorderden) en B (beginners)*
- Wijk talentorkest Egoli
- Wijk talentorkest Bijlmer

Andere stadsdelen

- Wijk talentorkest Nieuw West
- Wijk talentorkest Noord
- Wijk talentorkest Indische Buurt

Voor Voortgezet Onderwijs

- Lelyband op ir. Lely Lyceum
- GenZ band/Popstudio Zuidoost

* in het jaarverslag 2022 wordt Klein Leerorkest A en B geteld als 2 wijk talentorkesten. Vanaf 2023 tellen we het als 1 Wijk talentorkest omdat er veel samen gespeeld wordt en naar één geheel is gegroeid.

Boy Edgar juniorprijs

Dit is een jaarlijks terugkerend concert in samenwerking met ProFor en Stadsdorp Goud, dit jaar met Wijkta-
lorkest Bijlmer. Het actuele thema oorlog werd verbonden
aan deze verzetsheld tijdens WO II. Twee kinderen krijgen
een gratis lidmaatschap als prijs.

Concert Groot Leerorkestconcert Zuidoost ism Jong Jazz Orchestra of the Concertgebouw (JOC)

16 juni was er een prachtig afsluitend concert door
Wijkta-
lorkest Bijlmer en Wijkta-
lorkest Egoli en
leden van het Jong JOC. We waren te gast in de prachtige
zaal van het kantoor van Randstad en veel ouders kwamen
op het concert af. In de voorbereiding naar dit concert
waren er workshops en zijn er educatieve filmpjes
opgenomen van JOC leden over improviseren en soleren.
Naast het wat meer klassiek repertoire stonden er dan
ook 32 jazz en lichte muziek stukken in het programma
met solo's van WTO-leerlingen en Jong JOC leden.
In het hele traject staan ontmoeting en uitwisseling
centraal: leren van en over elkaar!

Koepelfestival WTI + koor van ouders

In het huis van onze vaste orkestpartner Nederlands
Philharmonisch Orkest | Nederlands Kamerorkest, de
NedPhO Koepel gaf het Wijkta-
lorkest Indische Buurt
(WTI) samen met het Leerkoor Oost en Koor van ouders
een mooi concert voor een volle zaal.

*'Voor het eerst van mijn leven treed ik op met mijn moeder.
Dit is een droom die uitkomt!'* zei WTI-leerling Luka
voorafgaand aan het concert.

Uitreiking Edisons

Op uitnodiging van de organisatie reisden we met een
samengesteld orkest van leerlingen uit drie WTO's naar
Leusden om in het AFAS Theater 2 korte concerten te
geven in de foyer tijdens de uitreiking van de Edisons Jazz
en klassiek. Het thema van de avond was de kracht van
muziek, waarmee het Leerorkest het onderwerp talent
illustreerde. Onder grote belangstelling van het publiek
speelden zij samen met 5 Jong JOC leden. Edison prijs-
winnaar Eric Vloeimans kwam speciaal naar het concert
kijken om de kinderen en jongeren te ontmoeten.

Summer Music School

De jaarlijks terugkerende Summer Music School in de
laatste week van de zomervakantie is een groot succes
met dit jaar nog meer deelnemers dan in 2022. De week
is voor iedereen vanaf 8 jaar (gratis) toegankelijk en
bevat de volgende muzikale activiteiten:

- Leerorkest: lessen op instrument (keuze van 6
verschillende) en direct spelen in orkestverband
- Koor in samenwerking met Nieuw Vocaal Amsterdam:
eigen koorstukken en zingen met het orkest
- Componeren in samenwerking met Nederlands
Blazersensemble
- Popstudio vanaf 11 jaar door docenten van
Conservatorium van Amsterdam

Alles kwam aan het einde van de week samen in een
prachtige uitvoering voor ouders en belangstellenden
in het CEC-gebouw aan de Bijlmerdreef. De week is
bedoeld als zinvolle dagbesteding en als opmaat voor
het spelen in één van de wijkta-
lorkesten.

SOCIAAL PEDAGOGISCHE AANPAK LEERORKEST

Leerorkest is naast een muzikaal project ook een sociaal project. Sociaalpedagogische doelen zijn verweven in de lessen, repetities en uitvoeringen. Naast het zo goed mogelijk leren bespelen van het instrument en noten leren lezen, leren kinderen bijvoorbeeld te luisteren naar elkaar, zichzelf een plek te geven, te zorgen voor hun instrument, te reflecteren en zichzelf te presenteren. *Speel(s)* is een door Leerorkest ontwikkeld boekje met werkvormen en spelvormen met sociaalpedagogische thema's dat gebruikt wordt in de lessen.

De leefomgeving heeft grote invloed op de ontwikkeling van kinderen. Daarom richten we ons ook op het betrekken van ouders, samenwerken met culturele partners en het sociale veld en deskundigheidsbevordering van Leerorkestdocenten.

Bij ieder wijk talentorkest worden er regelmatig ouderbijeenkomsten georganiseerd, waarbij ouders elkaar ontmoeten, met elkaar in gesprek gaan, bijvoorbeeld over oefenen thuis, zelf een keer les krijgen op het instrument van hun kind of een repetitie bijwonen. Ouders worden uitgenodigd bij concerten en evenementen met gratis kaartjes van onze partners.

Door samen te werken met culturele partners krijgen Leerorkestkinderen de kans te spelen met professionele musici, op podia en in zalen te komen in de stad of eigen wijk en zo hun horizon te verbreden. Kunnen deelnemen in de maatschappij is een belangrijke voorwaarde en vaardigheid voor je ontwikkeling en welbevinden: je hoort erbij.

Deskundigheidsbevordering van Leerorkestdocenten en locatiemanagers wordt vormgegeven binnen de Leerorkest Academie. Deze bestaat uit diverse gratis trainingen en workshops voor zowel Leerorkestdocenten uit heel Nederland als stafmedewerkers zoals locatiemanagers:

- Algemene inhoudelijke training aan alle startende Leerorkestdocenten door een senior locatiemanager en ervaren coach/trainer
- Supervisiebijeenkomsten van een professionele coach voor locatiemanagers gericht op feedback geven na lesbezoeken van docenten
- Trainingen Earz: gebruik in de lessen van het door het expertisecentrum op maat gemaakte digitaal muziektheorieprogramma
- Zanglessen door Nieuw Vocaal Amsterdam voor het integreren van zang binnen de instrumentale lessen

Expertisecentrum

Het Expertisecentrum bewaakt de kwaliteit van het Leerorkest concept, ontwikkelt en verzorgt (les)materialen en zorgt voor de overdraagbaarheid. In 2023 waren de belangrijkste projecten:

- Alle lesmaterialen zoals bladmuziek, theorielessen en orkesttraining worden voor ieder schooljaar in orde gemaakt voor alle binnen-schoolse Leerorkesten en Wijktaalentorkesten.
- Samen met de artistiek coördinator en Leerorkestdocenten en dirigenten is het Leerorkestrepertoire beoordeeld op inclusiviteit en diversiteit en waar nodig aangepast. Daarnaast zijn er bij veel stukken aangepaste partijen gemaakt zodat kinderen die meer uitdaging aankunnen, moeilijkere partijen kunnen spelen. Dit is belangrijk binnen de visie van het Leerorkest waarin kinderen op alle niveaus de mogelijkheid hebben in een orkest te spelen en zich voldoende uitgedaagd voelen.
- De musical **Akono met als thema het slavernijverleden** is geheel gereviseerd en op maat gemaakt voor alle wijktaalentorkesten van Amsterdam die het als hoofdstuk op hun programma hebben staan in schooljaar 2023-2024.
- Een speciale verkorte versie van Akono werd gemaakt voor het symposium van 22 november.
- Trainingen Earz en de workshopdagen voor Leerorkest Nederland werden verzorgd en georganiseerd vanuit het expertisecentrum.
- Alle materialen zoals bladmuziek, hand-outs van workshops, instructiefilmpjes, lesmaterialen, formats en handleidingen werden overdraagbaar gemaakt en geschikt gemaakt voor Orkest in de Klas zodat het voor alle leerorkesten in Nederland goed toegankelijk en bruikbaar is.
- De in 2022 ontwikkelde muziekmethode MuziekMozaïek is aan de hand van feedback van de docenten verbeterd en geactualiseerd.

- Teamtrainingen van docenten om als een hecht team te functioneren op een school
- 2 workshopdagen met trainingen over onder andere diversiteit en inclusie, signaleren, differentiëren binnen instrumentaal muziekonderwijs
- Trainingen Speel(s)! om verschillende spelvormen in te zetten tijdens de lessen en repetities

Met een subsidie van het VSB-fonds is het beleid voor sociaalpedagogische aanpak opgezet. Vanaf november is een sociaal werker aangesteld om uitvoering te geven aan dit beleid en om het verder te concretiseren.

Op 22 november vond er een symposium plaats in het Concertgebouw met de sociaalpedagogische aanpak Leerorkest als thema, in aanwezigheid van Koningin Máxima.

Het Leerorkest is als een voetbalclub die altijd wint.

– Marjolein Moorman, wethouder voor onderwijs, jeugdzorg en armoedebestrijding in Amsterdam

Symposium

'Samenspelen, samenleven' was de titel van het symposium op 22 november in de Kleine Zaal van het Concertgebouw. Dit symposium stond in het teken van de positieve impact van muziekeducatie op de brede ontwikkeling en het welzijn van kinderen. **Koningin Máxima opende dit symposium** met aanwezigheid van demissionair minister Weerwind en bevlogen sprekers als Erik Scherder, GeertJan Stams, Marjolein Moorman, Ron Meyer en Marcel van Herpen. Kinderen van het Klein Leerorkest speelden een verkorte versie van de musical Akono. De presentatie was in handen van mezzosopraan en ambassadeur van Leerorkest Nederland Tania Kross.

De zaal was gevuld met vertegenwoordigers vanuit diverse maatschappelijke geledingen: openbaar bestuur, onderwijs, collega-instellingen, Leerorkesten uit heel Nederland, sponsors, fondsen en sociale en culturele partners. Tijdens het hoofdprogramma werd namens een brede coalitie in aanwezigheid van de koningin een **statement voor goede regelingen voor alle Leerorkesten** in het hele koninkrijk aangeboden aan bewindvoerders. Veel kennis en ervaring werd gedeeld en er was veel ruimte om elkaar te ontmoeten en elkaar te inspireren.

Samenwerkingpartners

Scholen

- 18 scholen voor Primair Onderwijs in heel Amsterdam
- Voortgezet Onderwijs school Ir. Lely Lyceum en Voortgezet Speciaal Onderwijs Orion college Drostenburg
- IMC Weekendschool

Culturele instellingen

- **Nederlands Philharmonisch Orkest|Nederlands Kamerorkest**
 - ▶ Alle groepen 5 Leerorkest op repetitiebezoek
 - ▶ Speciaal repetitiebezoek voor ouders van leerlingen Leerorkest
 - ▶ Concert WTI in de NedPhO Koepel
- **Het Concertgebouw**
 - ▶ Aanbiedingen gratis kaartjes familieconcerten voor Leerorkestkinderen en ouders
 - ▶ Podium voor het symposium Sociaal Pedagogische aanpak Leerorkest
- **Nieuw Vocaal Amsterdam**
 - ▶ Binnenschoolse zanglessen en methodiek op Leerorkestscholen
 - ▶ 3 Leerkoren
 - ▶ Zanginstructie voor Leerorkestdocenten
 - ▶ Participeren in grote Leerorkestconcerten
- **Strijkkwartet Biënnale**
 - ▶ Naast wijk talentorkest extra strijkkwartetlessen
 - ▶ Studiedagen met professioneel strijkkwartet
 - ▶ Podium voor Leerorkeststrijkkwartetten tijdens de Biënnale
- **Jazz Orchestra of the Concertgebouw**
 - ▶ Educatieve filmpjes improviseren en soleren
 - ▶ Workshops door JOC leden
 - ▶ Deelname Jong JOC leden en concerten wijk talentorkesten
- **Nederlands Blazersensemble**
 - ▶ Workshops componeren tijdens Summer Music School en leden Jong NBE voeren de zelfgemaakte composities van de kinderen uit tijdens het concert

- **Nederlands Jeugdstrijkorkest**
 - ▶ Uitwisseling en ontmoeting tijdens Bijlmertour en bezoek Conservatorium van Amsterdam
- **Dutch Harp festival**
 - ▶ Participeren van leerorkestkinderen in het Harpfestival in Tivoli
 - ▶ Remy van Kesteren als ambassadeur van het Leerorkest
- **Orkest van de 18e eeuw**
 - ▶ Concert van de 'Negende van Beethoven' door voltallig orkest op Leerorkestschool Wereldwijs voor alle leerlingen en ouders

Sociaal Domein

- **Stichting ProFor, Stichting Stadsdorp Goud, Stichting Roze in verzet**
 - ▶ Jaarlijks event rondom Boy Edgar Juniorprijs
- **Cordaan**
 - ▶ Kinderen vanuit alle WTO's ontmoeten ouderen van verzorgingshuizen en treden op in één van de locaties van Cordaan
- **Ninsee**
 - ▶ Betrokken bij de jaarlijkse herdenking slavernijverleden
- **Jongerenfonds Sport en cultuur**
 - ▶ Stadspashouders kunnen gratis deelnemen aan de wijk talentorkesten en individueel een instrument lenen van het Instrumentendepot
- **Slavernijmuseum io.**
 - ▶ In opdracht van het Slavernijmuseum io. worden ruim 700 leerlingen van de scholen in Zuidoost gevraagd wat zij willen zien en meemaken in het toekomstige museum. De Leerorkestdocenten geven daarvoor een les en nemen de enquête af
- **Stichting Memre Den**
 - ▶ Meewerken aan de jaarlijkse herdenking rond 1 juli bij de herdenkingsboom die in 2000 speciaal daarvoor is geplant

Muziek educatieve (collega)instellingen

- MOCCA
- Mosa
- AMA
- De Keten
- Conservatorium van Amsterdam
 - ▶ Docenten en studenten van het Conservatorium van Amsterdam verzorgen de wekelijkse lessen aan jongeren bij Popstudio Zuidoost. Docenten van het Conservatorium van Amsterdam verzorgen ook muzieklessen tijdens de Summer Music School
- Conservatorium van Utrecht
 - ▶ Jaarlijks lopen studenten hoofdvak 10 weken stage bij het Leerorkest

Toelichting cijfers

Aantal **Primair Onderwijs** is gegroeid (Rozemarn, aantal groepen 8 (Blauwe lijn, Onze Wereld, Laterna))

Aantal **Voortgezet Onderwijs** is afgenomen (CSB en SOB gestopt)

**KUNNEN MEEDOEN
BLIJKT DE BELANGRIJKSTE
GELUKSFACTOR
VOOR KINDEREN!**

– Maartje van Weegen, voormalig presentatrice

PR & PUBLICITEIT

2023 kende weer volop momenten en evenementen die zijn ingezet om het Leerorkest te profileren en de aandacht te vestigen op muzikale educatie. Hoogtepunt van het jaar was het Leerorkest Symposium in het Concertgebouw op 22 november 2023. Koningin Máxima opende het symposium op spectaculaire wijze als 'gastdirigent' van het Klein Leerorkest uit Zuidoost. Ondanks dat het evenement samenviel met de Tweede Kamerverkiezingen was de opkomst groot en waren de reacties op het koninklijk bezoek en de sprekers lovend.

Aan het begin van het jaar werd het Leerorkest ook al verblijd met koninklijk bezoek. Kroonprinses Amalia bezocht samen met haar ouders zowel Leerorkest Bonaire als Leerorkest Aruba tijdens hun reis door het Caribisch deel van het koninkrijk. Het Jeugdjournaal maakte er een prachtig item over.

In het voorjaar bracht het Jeugdjournaal wederom een **item over het Leerorkest in een speciale uitzending** over wat armoede betekent voor kinderen en de organisaties die hen ondersteunen zoals het Leerorkest. Daarin liet een leerlinge zien welk instrument zij kan bespelen dankzij het Leerorkest. In het programma Kindertijd mocht een andere leerling uitgebreid toelichten wat muziek maken betekent voor hem.

Verder kwamen ook leerorkesten uit heel het land in de media, zoals de start van een Leerorkest in Doetinchem en het eerste Leerorkest van Limburg in Heerlen.

Ook optredens genereerden veel aandacht zoals bijvoorbeeld bij de Edisons uitreiking in het AFAS-theater in Leusden waar **leerlingen uit de wijktalentorkesten optraden met musici van Jong JOC**. Maar ook ambassadeur en mezzosopraan Tania Kross wist de aandacht weer te vestigen op het belang van muziekonderwijs op televisie. Ze won de Johannes Vermeerprijs en sneed op in interviews het onderwerp muzikale educatie weer aan, waarbij het Leerorkest ook ter sprake kwam.

Door iedere week diverse content te plaatsen op de sociale mediakanalen groeide het bereik.

2023 IN EEN OOGOPSLAG!

INSTRUMENTENDEPOT LEERORKEST

Uitleen, onderhoud, kennisoverdracht
muziekinstrumenten (Nederland)

uitleen
5.547
muziekinstrumenten

88 initiatieven lenen instrumenten
voor muziekeducatie
in het land, buiten Amsterdam

LEERORKEST (NEDERLAND)

Organisatie Leerorkesten,
op en rond scholen (Amsterdam)

4.113
leerlingen in totaal

3.557 leerlingen groep 3-8
448 leerlingen naschools
108 leerlingen vmbo/vo
11.067 Leerorkest-lesuren

103
muziekprofessionals (zzp)

67
orkesten in/naschools

18
scholen in Amsterdam

13
wijktalementorkesten

MUZIEKCENTRUM ZUIDOOST

Muziekeducatie, op en rond scholen,
en op de muziekschool
(Amsterdam Zuidoost)

6.657
leerlingen basispakket
muziekeducatie

222
leerlingen muziekeducatie
in de brede school

Organisatie

De stichtingen Leerorkest Nederland, Instrumentendepot Leerorkest en Muziekcentrum Zuidoost trekken in een aantal activiteiten gezamenlijk op. Er is gekozen voor een transparante organisatie, waarbij de directeur-bestuurder en het managementteam, met het oog op kostenbesparing en efficiëntie, werkzaam zijn voor de drie stichtingen. Er is ook één Raad van Toezicht voor de drie stichtingen. De stichting Vrienden van het Leerorkest staat hier los van en heeft een eigen bestuur.

53%

uitleen
buiten Amsterdam

33

vrijwilligers,
inzet 11.232 uur

1.727

instrumenten
speelklaar gemaakt

Expertisecentrum
& kennisoverdracht
(Nederland)

1.721

leden Orkest in
de Klas (Nederland)

17.007

unieke bezoekers Orkestindeklas.nl

57

vrijwilligers

10.792

instrumenten in bezit

facilitair centrum voor

11

muziekdocenten (naschools)

108

leerlingen muziekeducatie
vmbo/vo

25

basisscholen in Zuidoost

16

scholen muziekeducatie
kleutergroepen

DE ORGANISATIE

Muziekdocenten

In 2023 verzorgden 64 muziekdocenten de lessen voor het Leerorkest op de scholen in Amsterdam. Muziekdocenten bij het Leerorkest zijn muziekvakdocenten met een vakopleiding. Zij werden gesteund door 3 assistenten (docent in opleiding) en 8 vaste vrijwilligers. Er waren 7 dirigenten actief. Muziekdocenten, assistenten en dirigenten werken op freelance basis voor het Leerorkest.

Medewerkers

Per 1 december 2023 waren er 19 medewerkers in dienst, voor het merendeel parttime. De functies zijn onder meer verbonden met management & coördinatie, het Expertisecentrum, fondsenwerving, pr & communicatie, directiesecretariaat, bedrijfsvoering en financiële administratie. Ook waren er 5 locatiemanagers voor de scholen actief, er was een artistiek coördinator en een projectleider sociaalpedagogische aanpak. Daarnaast zijn er 3 instrumentenbeheerders en 1 coördinator logistiek & planning in dienst, de loonkosten van deze medewerkers worden volledig doorbelast aan het Instrumentendepot.

Huisvesting en faciliteiten

In 2023 is opnieuw aangegeven dat de huidige huisvesting in Zuidoost niet voldoet. De ruimtes zijn ongeschikt voor orkestrepetities en muzieklessen in groepsverband, de geluidsisolatie is onvoldoende en er is een tekort aan berging voor de instrumenten, lessenaars, lesmateriaal en kantoorspullen. De huidige uitstraling van locatie doet afbreuk aan de ambitie en kwaliteit van het Muziekcentrum en het Leerorkest.

De organisatie blijft haar wens bekrachtigen dat er dringend een nieuw onderkomen in Amsterdam Zuidoost moet komen waar de stichtingen Muziekcentrum Zuidoost, Leerorkest en Instrumentendepot samen een thuis krijgen. LO en MZO zijn al bijna 19 jaar gehuisvest aan de Hofgeest in Amsterdam-Zuidoost.

Sociaal beleid

Afgelopen jaar is het werken aan inclusie en diversiteit expliciet verankerd in de organisatie. Op verschillende terreinen is er met het gehele personeel gekeken naar interne processen, organisatie en besluitvorming. Dit heeft onder andere geleid tot transparantie in repertoirekeuze en het curriculum, tot aanvullende wervingskanalen voor personeel en tot een bredere samenstelling van het MT. Kritische zelfreflectie op de eigen organisatie is de standaard geworden waarbij we een frisse blik van buiten zeer verwelkomen.

Het ziekteverzuimpercentage was dit jaar 3,2% en is daarmee flink gedaald t.o.v. vorig jaar (6,3%). Het afgelopen jaar zijn in het kader van goed werkgeverschap thema's opgepakt als werk-privé balans, interne communicatie en informatievoorziening. Op deze manier wordt een gezonde en veilige werkcultuur geborgd.

Vrijwilligers

Per 1 december 2023 werkten er in totaal 24 vaste vrijwilligers bij Stichting Leerorkest. (Voor Leerorkest, MZO en Instrumentendepot tezamen werkten 57 vrijwilligers). Zij zetten zich onder meer in voor inhoudelijke en/of logistieke ondersteuning van lessen, licht- en geluidstechniek, fotografie, film, camera- en montagewerk, beeldbankbeheer, vertaalwerk (Nederlands-Engels), pedagogiek, web-editing, grafische vormgeving en pr & communicatie. Specialistische vrijwilligersfuncties, zoals camera- en montagewerk, werden ook vervuld door professionals met een eigen bedrijf die zich op ad hoc basis vrijwillig inzetten. Vrijwilligers combineren vaak meerdere aan elkaar verwante werkgebieden. De gemiddelde inzet van een vrijwilliger was een dagdeel per week. Het verloop onder de vrijwilligers is klein.

Dankbaarheid en waardering

Als blijk van onze waardering bieden wij vrijwilligers via onze partners in de loop van het jaar diverse activiteiten aan. Dit jaar zijn er toegangskarten en een borrel geweest voor het concert van het Nederlands Philharmonisch Orkest in het Concertgebouw en zijn alle vrijwilligers uitgenodigd voor het symposium 'Samenspelen, Samenleven' in de kleine zaal van het Concertgebouw. Ook de zomer- en kerstborrel waren weer geslaagd. Alle vrijwilligers kregen een persoonlijke bedankbrief en een kerstattentie.

INKOMSTEN & FONDSSENWERVING

De grootste subsidie voor Stichting Leerorkest komt van de gemeente Amsterdam in het kader van het Kunstenplan 2021-2024. In 2023 ontving het Leerorkest wederom een aanvullende bijdrage van de provincie Noord-Holland voor het Wijk talentorkest Plus programma. Vanuit de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit van het Fonds voor Cultuurparticipatie ontving het Leerorkest ook belangrijke bijdragen. Deze regeling wordt in Amsterdam begeleid door MOCCA en heeft geholpen de leerlijnen voor muziekeducatie te versterken.

In 2023 gaat de kickstart van het Landelijk Loket verder. Het programma 'Leerorkest Nederland' heeft wederom aanzienlijke financiële steun ontvangen, dankzij de bijdragen van haar vier founding partners en nieuwe sponsors. Deze fondsen stelden de stichting in staat om haar activiteiten voort te zetten en uit te breiden.

De bijdragen van de M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting, Janivo Stichting, Stichting Goede doelen Nhl1816 en Turing Foundation waren cruciaal voor de oprichting van Leerorkest Nederland. Dit jaar werden de activiteiten daarnaast ook ondersteund door Het Cultuurfonds, Amerborgh, Triodos Foundation, Stichting Zabawas en de ELJA Foundation.

Leerorkest Nederland is trots op de Leerorkesten op Aruba, Bonaire, Curaçao en sinds dit jaar ook op Saba en St. Eustatius. Deze vijf zelfstandige organisaties ontvangen ondersteuning in de vorm van advies voor fondsenwerving en werden voorzien van instrumenten vanuit Amsterdam, met onmisbare steun van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Ook in Nederland steunt het ministerie in 2023 twee pilots. Dit zijn de Leerorkesten in Rotterdam-Zuid en Heerlen-Noord die daarnaast ook ondersteund worden door respectievelijk Stichting de Verre Bergen en het Nationaal Programma Heerlen Noord.

Het Leerorkest genereert ook directe inkomsten uit de bijdragen van deelnemende scholen en de leerling bijdragen van ouders/verzorgers in het Wijk talentorkest. Voor gezinnen die deze bijdrage niet kunnen betalen biedt het Jeugdfonds Sport & Cultuur uitkomst. Als aanvulling hierop zijn er andere organisaties, zoals Stichting Het Zedelijk Ligchaam Charitas, die bereid zijn individuele bijdragen voor lessen over te nemen.

Het Amsterdams Fonds voor de Kunsten verleende subsidie voor de inzet van cultuurcoaches die een verbindende rol spelen in de cultuureducatie in kwetsbare wijken. Het VSB-fonds droeg in 2023 voor de laatste keer bij aan de sociaalpedagogische aanpak en activiteitenontwikkeling van de Wijk talentorkesten. Dit drie jaar durende ontwikkelprogramma werd in november 2023 afgesloten met een prachtig en leerzaam symposium in de kleine zaal van het Concertgebouw in Amsterdam.

Andere fondsen zoals het Ars Donandi Fonds en het Marcus Fonds maakten nieuwe projecten mogelijk, waaronder een pilot-les voor IMC Weekendschool. Randstad financierde een samenwerking met het Jazz Orchestra of the Concertgebouw.

Het Leerorkest ontvangt ook steun van bekende Nederlanders, musici als ambassadeurs, en particuliere donateurs die profiteren van fiscale aftrekmogelijkheden dankzij de ANBI-status. Veel donateurs hebben een periodieke schenking toegezegd, en anderen hebben het Leerorkest als begunstigde gekozen voor speciale gelegenheden.

De stichting bedankt alle subsidiegevers, donateurs, sponsors en vrijwilligers voor hun hulp, waardoor 2023 wederom een onvergetelijk jaar werd voor de kinderen en hun leven verrijkt werd met muziek. Stichting Leerorkest Nederland is erkend als ANBI, wat haar positie als betrouwbare en maatschappelijke organisatie bevestigt.

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

Leerorkest Nederland hanteert een raad van toezicht-model dat is ingericht in overeenstemming met de regels van de Governance Code Cultuur en de bijbehorende acht principes van goed bestuur en toezicht in de cultuursector. De principes zijn vastgelegd in de combinatie van statuten, RvT-reglement en directiereglement.

In 2023 heeft de raad van toezicht vijfmaal formeel vergaderd en is zij informeel enkele malen bij elkaar gekomen bij uitvoeringen en activiteiten van Leerorkest Nederland. De agenda van de vergaderingen bevat een aantal vaste onderwerpen: financiële rapportages, Governance Code Cultuur en de principes van goed bestuur en toezicht in de cultuursector, samenwerkingsverbanden, begrotingen en beleidsvoornemens. Naar inzicht van de leden wordt de agenda uitgebreid met actuele zaken die aandacht behoeven.

Bij de vergaderingen is ook de directeur-bestuurder aanwezig en wordt er per vergadering een MT-lid uitgenodigd om verslag te doen van zijn/haar werkzaamheden en de stand van zaken. Tenminste eenmaal per jaar vergadert de raad van toezicht zonder de aanwezigheid van de directeur bestuurder. Buiten de vergaderingen om vindt regelmatig informeel overleg plaats tussen de voorzitter van de raad van toezicht en de directeur-bestuurder. Het functioneringsgesprek van de directeur-bestuurder vindt jaarlijks plaats in de eerste maanden volgend op het afgesloten boekjaar.

In 2023 is er veel aandacht besteed aan het Instrumentendepot. Hoe kan de bedrijfsvoering worden gestroomlijnd en hoe kunnen de gelden zo goed mogelijk worden ingezet. Tevens stond Leerorkest Nederland iedere vergadering op de agenda. De huisvesting is een steeds terugkerend onderwerp. Tevens stonden personele zaken op de agenda omdat in 2023 2 MT-leden zijn vertrokken, te weten de pr-manager en de medewerker Fondsenwerving. Beide vacatures zijn weer ingevuld.

In 2023 is er een groot symposium gehouden in het concertgebouw als afsluiting van de VSB-subsidieperiode voor een sociaalpedagogische medewerker. Het symposium had het onderwerp sociaalpedagogische impact van een Leerorkest. Tijdens dit symposium mochten we Hare Majesteit Koningin Máxima ontvangen en de RvT heeft hier een actieve bijdrage geleverd aan het ontvangen en spreken van de gasten.

Voor de periode van 2025-2028 moet er een nieuw Kunstenplan ingediend worden. Ook dit onderwerp kwam regelmatig ter sprake tijdens de vergadering.

Bestuur en organisatie

Leerorkest Nederland heeft een directeur-bestuurder: Marco de Souza. Voor de beloning wordt de CAO Kunsteducatie gevolgd en deze valt binnen de normering van de Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Het managementteam bestaat uit 6 leden: de directeur-bestuurder zelf, het hoofd bedrijfsvoering, het hoofd educatie, de kwartiermaker Leerorkest Nederland, de pr-manager en de medewerker fondsenwerving. Het managementteam ondersteunt en adviseert het bestuur.

De Stichtingen Leerorkest Nederland, Instrumentendepot Leerorkest en Muziekcentrum Zuidoost trekken in een aantal activiteiten gezamenlijk op. Er is gekozen voor een transparante organisatie, waarbij de directeur-bestuurder en het managementteam, met het oog op kostenbesparing en efficiëntie, werkzaam zijn voor elk van de drie stichtingen. Er is ook voor alle drie de stichtingen dezelfde Raad van Toezicht.

De profielschets van de raad van toezicht en de relevantie (voormalige) nevenfuncties van de leden zijn op schriftelijk verzoek verkrijgbaar. De leden van de raad van toezicht voeren hun werkzaamheden onbezoldigd uit.

Samenstelling Raad van Toezicht

Moussa F'touh — financiën

Partner bij het corporate finance advieskantoor NielenSchuman te Amsterdam. Na zijn studie Bedrijfskunde en Financiële economie begon hij als zakenbankier bij Goldman Sachs in Londen en werkte daarna bij diverse zakenbanken in de Benelux. Tevens is hij lid van de Raad van Advies van Stichting Leading Doctors, een organisatie die zich inzet voor het vergroten van het welzijn in de zorg — van medici en patiënten — door duurzame inzetbaarheid te versterken.

Anita van der Wielen — onderwijs en kwaliteit

Meer dan vijftien jaar werkzaam in de onderwijssector geweest als bestuurssecretaris, bestuursadviseur en manager kwaliteit en onderwijsinspecteur. Momenteel manager kwaliteit bij het agentschap CIBG, uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van VWS.

Dirk-Jan Smit — juridische zaken

Sinds 2005 corporate partner en notaris bij het internationale advocatenkantoor Freshfields Bruckhaus Deringer LLP; en sinds 2016 tevens managing partner van de Amsterdamse vestiging.

Alexander van Wassenaer (voorzitter) — fondsenwerving

Bedrijfsinvesteerder en amateurmusicus. Na zijn studie begon hij als consultant bij McKinsey & Company en werkte vervolgens als investeerder bij Alpinvest. Tegenwoordig investeert hij zelfstandig, in kleine, snelgroeiende ondernemingen met innovatieve oplossingen, vooral in de zorg.

FINANCIËN

Balans per 31 december 2023

In € / na resultaatbestemming

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

Inventarissen

1.851

4.789

1.851

4.789

Vlottende activa

Vorderingen

Debiteuren

52.511

79.393

Overige vorderingen en overlopende activa

316.529

424.460

369.040

503.853

Liquide middelen

530.765

215.810

TOTAAL ACTIVA

901.656

724.452

PASSIVA

Kapitaal

155.631

147.228

Bestemmingsreserve

61.851

4.789

Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

30.644

26.830

Schulden ter zake van belastingen en

58.174

53.628

premies sociale verzekeringen

Overige schulden en overlopende passiva

597.425

491.977

684.174

572.435

TOTAAL PASSIVA

901.656

724.452

Staat van baten en lasten over 2023

In €

BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
Directe opbrengsten			
Overige inkomsten	<u>157.542</u>	<u>178.412</u>	<u>145.221</u>
Totaal opbrengsten	157.542	178.412	145.221
Subsidie gemeente Amsterdam	1.034.126	1.002.713	901.088
Overige subsidies uit publieke middelen structureel	75.000	75.000	75.000
Overige subsidies uit publieke middelen incidenteel	425.715	79.334	282.747
Bijdragen uit private middelen	<u>419.143</u>	<u>362.700</u>	<u>278.938</u>
Totaal subsidies/bijdragen	1.953.984	1.519.747	1.537.773
TOTAAL BATEN	<u>2.111.526</u>	<u>1.698.159</u>	<u>1.682.994</u>
LASTEN			
Beheerslasten			
Beheerslasten personeel	163.869	167.593	125.594
Beheerslasten materieel	<u>192.088</u>	<u>206.752</u>	<u>159.623</u>
Totaal beheerslasten	355.957	374.345	285.217
Activiteitenlasten			
Activiteitenlasten personeel	1.284.809	1.294.361	1.155.435
Activiteitenlasten materieel	<u>406.091</u>	<u>46.883</u>	<u>245.883</u>
Totaal activiteitenlasten	1.690.900	1.341.244	1.401.318
TOTAAL LASTEN	<u>2.046.857</u>	<u>1.715.589</u>	<u>1.686.535</u>
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	64.669	-17.430	-3.541
Financiële baten en lasten	<u>769</u>	-	<u>-1.227</u>
EXPLOITATIERESULTAAT	<u>65.465</u>	<u>-17.430</u>	<u>-4.768</u>
<i>Resultaatbestemming</i>			
Mutatie bestemmingsreserve	-57.062	-	2.937
Mutatie overige reserves	<u>-8.403</u>	<u>17.430</u>	<u>1.831</u>
Saldo	-	-	-

BIJLAGE OVERZICHT CONCE

Omschrijving	Optreden door
Vriendjes les	WTI
Vriendjes les	WTI
Vriendjes les	WTI
Vriendjes les	WTE
Vriendjes les	WTI
Vriendjes les	WTI
Animato Kwartet workshops	6 strijkkwartetten
Winterconcert	LO Blauwe Lijn/Onze Wereld
Raad voor Cultuur bij repetitie KLO	
Winterconcerten groep 5, 6, 7, 8	LO IKC NoordRijk
Bezoek WTB door KRO	WTB
Nieuwjaarsconcert KLO met Jong JOC	KLO + Jong JOC
Winterconcert	LO De Indische Buurt School
Open dagen OSB	Gen-Z Band
Open dagen OSB	Gen-Z Band
Winterconcert	LO Holendrecht
Repetitiebezoek NedPhO ouders optie	De Kraal
Winterconcerten groep 5, 6, 7, 8	LO Egoli
Afsluitingsconcert	Kieskunstig
Meeting bewoners	WTNW
Repetitiebezoek NedPhO ouders optie	De Kraal
Meeting bewoners	WTE
Winterconcert	LO Mobiel
Trainingsdag LO academie	
Vrijwillersbijeenkomst concert NedPhO	
Concert Hof van Sloten	WTNW
Winterconcert	LO Laterna Magica
Winterconcert	LO SAWW
Film KRO Kindertijd	
Zanguitvoering Valeria Mignaco	Leerlingen Valeria
Boy Edgar prijs	WTB
NL Doet	ID team
Permoment Nationaal Programma Heerlen Noord	
Trainingsdag LO academie	
Benefietconcert Turkije/Syrië De Kraal	WTI
Meeting bewoners	WTN
Afsluitingsconcert	Kieskunstig
KLO ouderinloop	KLO
Diplomaconcert groep 8 Egoli	groep 8 Polsstok en Bijlmerhorst
Diplomaconcert groep 8 Botteloef	groep 8 Botteloef
WTE concert Eben Haezer	WTE
Lenteconcert en diplomaconcert	LO AC
Studiedag strijkkwartetten	strijkkwartetten
Bezoek docenten Aruba	diverse
Bezoek docenten Aruba	diverse
Bezoek docenten Aruba	diverse
Diplomaconcert groep 8 IKC NoordRijk	groep 8 IKC NoordRijk
LO NL netwerkbijeenkomst Utrecht	
Open repetitie ouders	WTI
Lente Concert	LO Mobiel
Voorjaarsconcert	WTN
SQBA/Kronos project	Strijkkwartetten
Lenteconcert groep 7 Egoli	groep 7 Egoli

RTEN & EVENEMENTEN

Datum	Locatie	Via
16 januari	De Kraal	LO
17 januari	De Kraal	LO
18 januari	De Kraal	LO
19 januari	De Kraal	LO
19 januari	De Kraal	LO
20 januari	De Kraal	LO
21 januari	MZO	LO
23 januari	Blauwe Lijn	LO
24 januari	Samenspel	LO
25 januari	IKC NoordRijk	LO
27 januari	MZO	LO
31 januari	Samenspel	LO
1 februari	De Indische Buurt School	LO
2 februari	OSB	MZO
3 februari	OSB	MZO
3 februari	Holendrecht	LO
7 februari	NedPhO Koepel	LO
7 februari	Brede school Egoli	LO
8 februari	Lely Lyceum	MZO
9 februari	Cordaan Nieuw West	LO
9 februari	NedPhO Koepel	LO
10 februari	Cordaan Zuidoost Ebenhaezer	LO
10 februari	Mobiel	LO
11 februari	De Schakel	LO
13 februari	Het Concertgebouw	LO
15 februari	Hof van Sloten	LO
15 februari	Laterna Magica	LO
15 februari	Samenspel	LO
17 februari		LO
17 februari	PM-zaal	MZO
18 februari	MZO (ism Profor/stadsdorp goud)	LO
10 maart	Instrumentendepot	ID
10 maart	Heerlen	LO NL
11 maart	De Schakel Zuidoost	LO
13 maart	De Kraal	LO
14 maart	Verzorgingshuis De Die	LO
23 maart	Lely Lyceum	MZO
28 maart	Samenspel	WT
28 maart	Egoli	LO
29 maart	Botteloef	LO
30 maart	Ebenheazer	LO
31 maart	Achtsprong	LO
1 april	MZO	LO
3 april		LO WTO
4 april		LO WTO
5 april		LO WTO
5 april	IKC NoordRijk	LO
11 april	Tivoli	
17 april	De Kraal	LO
20 april	Mobiel	LO
20 april	Verzorgingshuis De Die	LO
6 mei	Muziekgebouw	LO
9 mei	Brede school Egoli	LO

Overzicht concerten en Evenementen 2023 [vervolg]

Omschrijving	Optreden door
Ouderinloop WTNW	WTNW
Workshop JOC / WTO solisten	KLO JOC
Lenteconcert groep 5 en 6 Egoli	groepen 5 en 6 Egoli
Beethovenproject Orkest v/d 18e eeuw	Orkest v/d 18e eeuw
Ouderinloop WTN	WTN
Van Gogh Museumpleinfeest	WTNW
Repetitie met Jong JOC en WT Zuidoost	KLO WTE WTB Jong JOC
Dag van de H-buurt	workshop slagwerk docent
Zomerconcert	LO Blauwe Lijn/Onze Wereld
Zomerconcert/afscheidsconcert	LO De Indische Buurt School
Concert SKVR	LO Rotterdam
Zomerconcert	LO Holendrecht
Zomerconcerten groep 5, 6, 7	LO Botteloef 5, 6, 7
Zomerconcert WTN	WTN
Concert Schunck	LO Heerlen
Groot Leerorkestconcert Zuidoost ism JOC	KLO en WTE/WTB en Jong JOC
Zomerconcert	LO CC
Pilotles Weekendschool	IMC Weekendschool
Zomerconcerten groep 5, 6, 7 NoordRijk	LO NoordRijk groep 5, 6, 7
Afsluitingsconcert	Kieskunstig
Bezoek strijkkwartetten NJSO	strijkkwartetten
LO Mobiel, Keti Koti orkest	LO Mobiel 30 leerlingen groep 5 t/m 8
Zomerconcert	LO SAWW
Concert opening Osdorpplein	WTNW
Bijeenkomst herdenkingsboom salvernijverleden	
Cultuurdag Crescendo	LO CC
Koepelfestival NedPhO NKO	WTI
Zomerconcert	LO Laterna Magica
Summer Music School	
Summer Music School	
Summer Music School	
Summer Music School	
Summer Music School concert	
Uitreiking Edisons	WTE WTB KLO
Kunstenplan bijeenkomst	KLO slagwerkers
10 eerste jaar ODM kennismaking LO	WTI
Pilot 2 Weekendschool	workshop kinderen weekendschool
WTE Ouderbijeenkomst	WTE
WTI Ouder(s)-doen-mee les open repetitie	WTI
WTI Ouder(s)-doen-mee les	WTI
WTI Ouder(s)-doen-mee les	WTI
Extra repetitie	
WTI repetitiebezoek NedPhO	WTI
Symposium	KLO
Opnames podium Klassiek	WTI
Concerten NoordRijk groep 5, 6, 7, 8	groep 5, 6, 7, 8
Concert DIBS groep 5, 6, 7, 8	groep 5, 6, 7, 8
Wervingsmiddag vrijwilligers ID	
Feestconcert WTE	WTE
Winterconcerten Achtsprong groep 5, 6, 7, 8	LO AC
Studiedag strijkkwartetten	Adam aanwezig / lessen aan kwartetten
WTN Open repetitie	WTN
Workshops Robin Hoed festival	
Kerstconcert WTI + Wijkkoor	WTI + Wijkkoor IB
Popstudio Zuidoost 1e optreden!	Popstudio Zuidoost
Kerstconcerten Botteloef groep 5, 6, 7, 8	groep 5, 6, 7, 8
Kerstconcert	WTNW

Datum	Locatie	Via
10 mei	De Globe	LO
13 mei	MZO	LO
16 mei	Brede school Egoli	LO
24 mei	Wereldwijs	LO
25 mei	Botteloef	LO
2 juni	Museumplein	LO
3 juni	Randstad	LO
3 juni	MZO	MZO
5 juni	Blauwe Lijn	LO
7 juni	De Indische Buurt School	LO
9 juni	Rotterdam	LO NL
9 juni	Holendrecht	LO
14 juni	Botteloef	LO
15 juni	Botteloef	WTN
16 juni	Heerlen	LO NL
16 juni	Randstad	LO
16 juni	Crescendo	LO
18 juni	Rotterdam	LO
21 juni	IKC NoordRijk	LO
22 juni	Lely Lyceum	MZO
25 juni	Conservatorium van Amsterdam	LO
27 juni	LO Mobiel	LO
29 juni	Kantershof (Samenspel)	LO
30 juni	Osdorpplein	LO
30 juni	Hofgeest	MZO
30 juni	Crescendo	LO
1 juli	NedPhO Koepel	LO
6 juli		LO
28 augustus	MZO	LO
29 augustus	MZO	LO
30 augustus	MZO	LO
31 augustus	MZO	LO
1 september	CEC Bijlmerdreef	LO
9 oktober	Afas Leusden	LO
13 oktober	Shebang Zuidoost	LO
16 oktober	De Kraal	LO
5 november	Het Sieraad Adam West	LO
9 november	Egoli	LO
13 november	De Kraal	LO
13 november	De Kraal	LO
15 november	De Kraal	LO
18 november	Samenspel	KLO
21 november	NedPhO koepel	WTI
22 november	CGB Kleine Zaal	KLO
27 november	De Hallen studio's (West)	KLO
29 november	Gymzaal IKC NoordRijk	LO
29 november	DIBS	LO
7 december	ID Amsterdam	ID
7 december	Egoli	LO
8 december	Achtsprong	LO
9 december	Muziekschool Amsterdam Noord	LO
14 december	Botteloef	WTN
16 december	Oba Reigersbos	LO
18 december	De Kraal	WTI
19 december	PM-zaal MZO	LO
20 december	Zitkuil Botteloef	LO
21 december	Basisschool Odysse	WTNW

VOORUITBLIK

In 2023 is opnieuw aangegeven dat de huidige huisvesting niet voldoet. De ruimtes zijn ongeschikt voor orkest-repetities en muzieklessen in groepsverband, de geluids-isolatie is onvoldoende en er is een tekort aan berging voor de instrumenten, lessenaars, lesmateriaal en kantoor-spullen. De organisatie blijft haar wens bekrachtigen dat er dringend een nieuw onderkomen moet komen waar de stichtingen Muziekcentrum Zuidoost, Leerorkest en Instrumentendepot samen gehuisvest zijn.

Wij zijn iedereen die zich inzet om dit mogelijk te maken, in het bijzonder de Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Zuidoost en het Amsterdamse Kunstenraad enorm dankbaar, en hopen in 2024 de vruchten van hun inspanning te mogen plukken.

Ook in 2024 staat voor ons Intensivering van de samenwerking met onze partners hoog op de agenda. Er staan enkele grote evenementen op de agenda zoals 8 uitvoeringen van Akono, het verhaal, geschreven door Paulette Smit, van over een tot slaaf gemaakt kind dat is opgegroeid op de plantages van Curaçao. Ook worden de voorbereidingen getroffen voor de festiviteiten Amsterdam 750 Jaar.

Een grootschalige uitleenactie van muziekinstrumenten om thuis op te oefenen (waaronder 300 harpen) staat op het programma. En zo vele andere mooie activiteiten.

Wij kunnen niet wachten tot begin 2025, wanneer wij u weer verslag zullen doen van al het mooie wat dit jaar is gebeurd!

Met trots presenteren we het Comité van Aanbeveling van Leerorkest Nederland en het Instrumentendepot Leerorkest. De comitéleden dragen de Leerorkest-activiteiten een warm hart toe en onderschrijven onze doelstellingen.

PROF. DR. JET BUSSEMAKER Oud-minister van OCW namens de Partij van de Arbeid in het kabinet- Rutte II. Nu hoogleraar Wetenschap, beleid en maatschappelijke impact, in het bijzonder in de zorg, aan de Universiteit Leiden en tevens voorzitter van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving. Hield zich als onderzoeker en politicus intensief bezig met volksgezondheid, sociale zaken en cultuur. Als minister lanceerde zij een nieuwe subsidieregeling voor muziek in de klas.

MARC DULLAERT Voormalig Kinderombudsman van Nederland, een ambt dat wordt toegekend door de Tweede Kamer en dat hij voor het eerst bekleedde. Zet zich al jaren in voor de rechten van het kind, bijvoorbeeld vanuit de stichting KidsRights. Daarnaast onder andere grondlegger van de Internationale Kindervredesprijs en voorzitter van het Children's Peaceprize expertcomité.

MAYA MEIJER-BERGMANS Voormalig directeur/ eigenaar van de Westergasfabriek in Amsterdam. Samen met het familiebedrijf MeyerBergman Erfgoed Ontwikkeling kocht zij Paleis Soestdijk van het Rijksvastgoed bedrijf. Heeft vele interesses op cultureel en medisch gebied. Onder meer verbonden aan Stichting VUmc CCA, Stichting Lutfia Rabbani, Stichting Castrum Peregrini, Aus Licht van Nationale Opera & Ballet en Holland Festival.

ALEX MULDER Ondernemer, filantroop en gedelegeerd bestuurder van Amerborgh International. Richtte in 1972 Unique Uitzendbureau op, waaruit USG People ontstond. Tot 2006 bekleedde hij de functie van CEO en is sindsdien commissaris. Amerborgh heeft in Amsterdam een viertal podia in bezit: De Rode Hoed, Felix Meritis, De Nieuwe Liefde en het Compagnietheater. De AM-Foundation is gericht is op kunst en cultuur, waaronder 'outsider art'.

SIMON REININK Algemeen Directeur van Het Koninklijk Concertgebouw in Amsterdam sinds 2006. Studeerde rechten en muziekwetenschap. Begon zijn carrière als advocaat en vervulde management-functies bij o.a. Wolters Kluwer. Bekleedt bestuursfuncties bij o.a. het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds, Stichting 4 mei concert en International Society for the Performing Arts. Hartstochtelijk pleiter voor muziekonderwijs. Het Concertgebouw wil zoveel mogelijk leerlingen de kans geven een concert te bezoeken en biedt muziek projecten voor primair- en voortgezet onderwijs.

PROF. DR. ERIK SCHERDER Hoogleraar neuropsychologie aan de VU in Amsterdam en hoofd van de gelijknamige afdeling. Ook als hoogleraar Bewegingswetenschappen verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ontving meerdere onderwijsprijzen en trekt altijd volle (college)zalen. Via de Universiteit van Nederland en De Wereld Draait Door! bereikte hij een groot publiek. Scherder pleit steevast voor meer muziekonderwijs 'omdat muziek een geweldige verrijking is voor het brein'.

ERNST VEEN Nam in 2011, na 30 jaar cultureel ondernemerschap, afscheid als directeur bij de Nieuwe Kerk in Amsterdam en directeur van de Hermitage Amsterdam. Voor zijn inspanning om een culturele uitwisseling tot stand te brengen met de Hermitage in Sint-Petersburg ontving hij de IJprijs van de gemeente Amsterdam. Benoemd tot kamerheer van de koningin (2005) en tot Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau (2011).

GERDI VERBEET Geboren in een onderwijsgezin en werkte ook zelf als docent en in het onderwijs-
wezen. Vervolgens koos zij voor de politiek, werd lid van de Tweede Kamer en uiteindelijk voorzitter daarvan. Bij haar afscheid werd zij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Zij heeft diverse (bestuurs)functies, is jarenlang voorzitter geweest van het Nationaal Comité 4 & 5 mei, en is actief in de culturele wereld voor o.a. de Nederlandse Bachvereniging en Paleis het Loo.

De activiteiten van het Leerorkest worden mede mogelijk gemaakt door:

Leerorkest & Instrumentendepot werken nauw samen met basisscholen in Amsterdam, MOCCA, Projectenbureau Primair Onderwijs Zuidoost, Stichting Muziek op School Amsterdam (MOSA), Alliantie Muziekeducatie Amsterdam (AMA), Aslan Muziekcentrum, Muziekschool Amsterdam, Muziekschool Amsterdam Noord, De Keten, Conservatorium van Amsterdam, Conservatorium van Utrecht. Cultuurconnectie en regionaal OCK.

Nederlands Philharmonisch Orkest|Nederlands Kamerorkest, Het Concertgebouw, Koninklijk Concertgebouworkest, Jazz Orchestra of the Concertgebouw, Nieuw Vocaal Amsterdam, Strijkkwartet Biënnale Amsterdam, Cello Biënnale Amsterdam, Dutch Harp Festival, Nederlands Blazers Ensemble, Nederlands Jeugd Strijkorkest, Bijlmerfanfare, Accufanfare. Muziekgebouw, CEC gebouw, BijlmerParktheater, Ziggodome en Zuidoost City. Projeto Guri Santa Marcelina, Méér Muziek in de Klas, Kindermuziekweek en IMC Weekendschool. Vele muziekeducatie-initiatieven in Nederland en Caribisch Nederland.

Sociale Partners Amsterdams 4 en 5 mei comité, Bijlertours, Cordaan en seniorenwoningen Garstkamp, Fanfare van de Eerste Liefdesnacht, Stadsdorp Goud, Hogeschool van Amsterdam Faculteit Maatschappij en Recht, Stichting voor Kennis en sociale Cohesie, Stichting Kolibri, NinSee, Stichting ProFor, Roze in Verzet, South East Parade, Stichting Welke Helden, Stichting Zuideramstel/Vereniging Groengrijs, Venzo en Vrijwilligerscentrale Amsterdam.

Speciale dank aan Achmea Real Estate, Banijay Benelux, Stichting Blokker-Verwer, Stichting Boemer, Stichting De Roeper, The Extra Mile, Finance Klépière, Hallo,, Hardelingenfonds, Stichting Hulp na Onderzoek, Stichting Ibafo, Stichting Oukha, Stichting Puerto Cruz, Scope Business Media, Stichting Strand Links, Studio EndemolShine, Syntrus en onze vrijwilligers.

Fotografie: Derek Lee, Anneke Thijssen, Greta Muis, Anous Heil – Grafisch ontwerp: Emdigio

Stichting Leerorkest Nederland

Hofgeest 139
1102 EG Amsterdam
Telefoon 020-696 8371
info@leerorkest.nl
www.leerorkest.nl

ANBI

Dit is het jaarverslag van Stichting Leerorkest Nederland.
Lees ook de jaarverslagen van Stichting Instrumentendepot Leerorkest en Stichting Muziekcentrum Zuidoost. Vraag een exemplaar op via 020-696 8371.